

Міністерство освіти і науки України
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Спеціальність:
073 «Менеджмент»,
074 «Публічне управління та адміністрування»

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання курсової роботи
з дисципліни
«ЕКОНОМІКА ТА ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВА»

Харків 2016

Міністерство освіти і науки України
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Спеціальність:
073 «Менеджмент»,
074 «Публічне управління та адміністрування»

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання курсової роботи
з дисципліни
«Економіка та фінанси підприємства»

Затверджено на засіданні
кафедри менеджменту
протокол №9 від 25.01.16

Харків 2016

Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Економіка та фінанси підприємства» для студентів спеціальності 073 «Менеджмент», 074 «Публічне управління та адміністрування» / Укладачі: Опікунова Н.В., Швець Є.В. —Харків: ХНУБА, 2016. — 25 с.

Рецензент: к.е.н., доц. А.В. Лозовий

Кафедра менеджменту

ВСТУП

Метою курсової роботи з дисципліни "Економіка і фінанси підприємства" є формування у студентів *знань, навичок, світогляду*, достатніх для ефективного ведення господарської діяльності підприємства з урахуванням поточного і майбутнього періодів часу.

Завдання курсової роботи з дисципліни "Економіка і фінанси підприємства" пов'язані з формуванням:

- системи взаємозв'язаних (взаємообумовлених і взаємозалежних) факторів виробництва і реалізації продукції на підприємстві;
- інструментарію (системи принципів, методів і показників), що забезпечує порівнянну вартісну оцінку витрат і результатів діяльності підприємства;
- аналітичного апарату й організаційної основи, що гарантують пошук і реалізацію найефективніших шляхів виробництва і реалізації продукції, а також напрямків розвитку підприємства;
- мотиваційного інструментарію, необхідного для того, щоб визначати цілі і знаходити засоби досягнення ефективного господарювання.

Завдяки виконанню курсової роботи з дисципліни студенти повинні:

- **знати** економічні основи (систему факторів функціонування і розвитку підприємства, закономірності здійснення виробничих процесів, особливості реалізації економічних відносин та ін.); методи оцінки витрат і результатів господарської діяльності; способи мотиваційного впливу, що забезпечують ефективне господарювання;

- **вміти** на практиці застосовувати отримані теоретичні знання, що передбачає навички аналітичної діяльності, прийоми здійснення необхідних розрахунків, техніку обґрунтування рішень, способи реалізації мотиваційного впливу.

1 Ціноутворення

Визначення кошторисної вартості будівництва

Вивчення кошторисно-нормативної бази і складу кошторисної вартості будівельних робіт.

Студенту треба знати, що вартість будівництва об'єкта (комплексу) складається з чотирьох витрат на:

- виконання будівельних робіт;
- виконання монтажних робіт із монтажу устаткування;
- придбання устаткування, пристосувань і виробничого інвентарю;
- інші витрати.

Кошторисна вартість будівельних робіт складається з прямих витрат (Π_B), накладних витрат (H_B), і планових накопичень (Π_H), тобто:

$$B = \Pi_B + H_B + \Pi_H$$

У складі Π_B : основна заробітна плата ($З_{пл.о.}$), вартість матеріалів, конструкцій і напівфабрикатів (B_M), вартість експлуатації будівельних машин і механізмів (E_M), тобто:

$$\Pi_B = З_{пл.о.} + B_M + E_M$$

На основі нормативів при упорядкуванні кошторисів Π_B визначають:

$$\Pi_B = \sum_{i=1}^n V_i \times P_i$$

де V_i - обсяг i -го виду будівельних робіт, який обумовлений розрахунком на основі робочих креслень проекту;

P_i - одинична розцінка i -го виду робіт, яка обумовлена розрахунком або кошторисними нормами.

Накладні витрати на будівельні роботи визначають у процентному відношенні від суми прямих витрат:

$$H_B = \frac{\Pi_B \times \Pi_{H_B}}{100\%}$$

де Π_{H_B} - відсоток накладних витрат /норма накладних витрат/, що встановлений диференційовано від 12 до 20%.

Кошторисна собівартість формується з витрат на виробництво будівельної продукції з урахуванням витрат на організацію і управління будівництвом.

$$C_{в.к} = П_в + Н_в$$

Ціною продукції будівельних організацій є кошторисна вартість окремих будівельних робіт, частини об'єкта, об'єктів або комплексу будинків і споруджень:

$$В_к = C_{в.к} + П_н, \text{ де}$$

$П_н$ - планові накопичення (або планований прибуток будівельної організації), сума яких визначається у відсотках від кошторисної собівартості:

$$П_н = \frac{C_{в.к} \times П_{Пн}}{100}$$

де $П_{Пн}$ - відсоток планових накопичень (норма планових накопичень), який встановлюється в залежності від економічної ситуації, що склалася на ринку.

Варіант - _____

Вид продукції - _____

Завдання 1

Калькуляція собівартості товарної продукції

№ з/п	Статті витрат	Витрати на одиницю продукції		УСЬОГО
		Кількість	Витрати на од., грн.	
1.	Сировина та основні матеріали			
2.	Допоміжні матеріали, грн.			
3.	Паливо, т			
4.	Електроенергія, кВт×год.			
5.	Основна з/пл, грн.			
6.	Додаткова заробітна плата, грн.			
7.	Відрахування на соц. страх, грн.			
8.	Витрати на утримання та експлуатацію устаткування, грн.			
9.	Цехові витрати, грн. (%)			
Разом цехова собівартість, грн.				
10.	Загальнозаводські витрати, грн. (%)			
Разом фабрично-заводська собівартість, грн.				
11.	Інші виробничі витрати, (%)			
12.	Позавиробничі витрати, (%)			
Усього повна собівартість, грн.				

2 Аналіз діяльності підприємств

Вказівки

Ефективність використання основних виробничих фондів оцінюється розрахунком ряду показників.

1. Повна річна сума амортизації:

$$A = \frac{\Phi_o + K_p + M - Л_b}{T}$$

2. Норма амортизації:

$$N_a = \frac{A}{\Phi_o} \times 100\%$$
$$N_a = \frac{\Phi_o + K_p + M - Л_b}{\Phi_o \times T} \times 100\%$$

в т.ч. норма амортизації на капремонт і модернізацію:

$$N_a^{Kp} = \frac{K_p + M}{\Phi_o \times T} \times 100\%$$

норма амортизації на реновацію (відновлення техніки):

$$N_a^P = \frac{\Phi_o - Л_\epsilon}{\Phi_o \times T} \times 100\%$$

Φ_o – первинна вартість основних фондів;

K_p – витрати на капітальний ремонт;

M – витрати на модернізацію;

$Л_b$ – ліквідаційна вартість;

T - термін служби основних фондів.

3. Середньорічна вартість основних виробничих фондів:

$$\bar{\Phi}_o = \frac{\frac{\Phi_1 + \Phi_{12}}{2} + \sum_I^n \Phi_i}{12}$$

Φ_1 - вартість фондів на початок року;

Φ_2 - вартість фондів на кінець року;

Φ_i – вартість фондів на i -й місяць, $n=11$.

Розрізняють основні виробничі фонди: власні та залучені (орендовані).

Вартість орендної плати за залучені фонди:

$$\overline{\Phi}_{o.zal.}^{(i)} = \frac{\Phi_{зал} \times n}{12}$$

$\Phi_{o.zal.}$ - вартість залучених фондів;

n - число місяців оренди в році.

Повна вартість основних виробничих фондів, які використовуються:

$$\overline{\Phi}_o = \overline{\Phi}_{o.vl.} + \overline{\Phi}_{o.zal.}$$

$\overline{\Phi}_{o.vl.}$ - середньорічна вартість власних основних фондів;

$\overline{\Phi}_{o.pr.}$ - середньорічна вартість залучених основних фондів.

4. Показник фондівдачі:

$$F = \frac{Q}{\overline{\Phi}_o}$$

Q - обсяг виконаних робіт (у грошовому виразі).

5. Показник фондомісткості:

$$f = \frac{1}{F} = \frac{\overline{\Phi}_o}{Q}$$

6. Показник механоозброєності праці:

$$M_{п} = \frac{\Phi_a}{P_c}$$

Φ_a - активна частина основних виробничих фондів, якщо не вказано, то

$$\Phi_a = 32\% \text{ від } \Phi_o;$$

P_c - кількість робочих.

7. Загальна ефективність використання основних виробничих фондів:

$$Eф = \frac{\Pi}{\overline{\Phi}_o}$$

Π - прибуток підприємства.

8. Механоозброєність виробництва:

$$M_{в} = \frac{\Phi_a}{Q}$$

9. Фондоозброєність виробництва:

P_3 – чисельність робітників.

$$E_o = \frac{\Pi_y}{P_3} \quad F_o = \frac{\overline{\Phi_o}}{P_3}$$

10. Енергоозброєність:

Π_y - потужність обладнання та установок (кВт).

Оборотні засоби

У результаті проведення заняття студент повинен закріпити знання з формування, розміру та методів формування оборотних засобів.

Вказівки

Розрахунок показників, що характеризують ефективність використання оборотних фондів:

1. Коефіцієнт оборотності:

$$K_o = \frac{Q}{C_o}$$

Q - обсяг робіт (обсяг реалізованої продукції);

C_o - середньорічна вартість оборотних засобів.

2. Коефіцієнт закріплення оборотних фондів:

$$K_3 = \frac{1}{K_o} \times 100\% = \frac{C_o}{Q} \times 100\%$$

3. Показник тривалості обороту:

$$D = \frac{\Pi}{K_o} = \frac{\Pi \times \overline{C_o}}{Q}$$

Π - період використання оборотних засобів (365 днів, якщо період рік).

4. Норматив оборотних засобів:

$$\overline{C}_{он} = \frac{Q \times D}{\Pi}$$

Розмір вивільнених оборотних засобів при зменшенні тривалості обороту:

$$\Delta C_o = C_1 - C_2 = \frac{D_1 \times Q}{\Pi} - \frac{D_2 \times Q}{\Pi} = \frac{Q \times (D_1 - D_2)}{\Pi} = \frac{Q \times \Delta D}{\Pi}$$

Розрахунок і аналіз продуктивності праці

У результаті проведення заняття студент повинен знати методику визначення виробітку, росту продуктивності праці, вміти вирішувати задачі по темі.

Вказівки

Розрахунок основних показників продуктивності праці:

1. Визначення явочної кількості робочих:

$$P_{\text{я}} = \frac{T_{\text{р}}}{D_{\text{я}}}$$

$T_{\text{р}}$ - трудомісткість;

$D_{\text{я}}$ - явочний час.

Баланс робочого часу.

$$D_{\text{я}} = D_{\text{п}} - (T_{\text{в}} + Л + D_{\text{в}} + ДО + У)$$

$$D_{\text{п}} = 360 - (В + С + С_{\text{вт}})$$

$D_{\text{п}}$ - потенційна кількість робочих днів у році, 360 - кількість днів у році;

$В$ - вихідні дні;

$С$ - суботні дні;

$С_{\text{вт}}$ - святкові дні;

$T_{\text{в}}$ - кількість днів на відпустку;

$Л$ - кількість днів на лікування;

$Д$ - кількість днів на декретну відпустку;

$ДО$ - кількість днів на виконання держобов'язків;

$У$ - кількість днів на учнівські відпустки.

Списочна кількість робочих:

$$P_{\text{с}} = P_{\text{я}} \times K$$

$$K = \frac{D_{\text{п}}}{D_{\text{я}}}$$

Загальна кількість робітників:

$$P_3 = P_c + \text{ІТР} + \text{Сл} + \text{МОП}$$

ІТР - кількість інженерно-технічних робітників;

Сл - кількість службовців;

МОП - кількість молодшого обслуговуючого персоналу.

$$B = \frac{Q_{\text{пл}}}{P_3}$$

2. Виробіток на робітника:

$Q_{\text{пл}}$ - плановий обсяг продукції за звітний період у натуральному або у вартісному вимірі.

3. Під ростом продуктивності праці розуміють будь-яку зміну в процесі праці, що сприяє скороченню часу, необхідного для даного продукту.

Приріст обсягу робіт за рахунок росту продуктивності праці:

$$\Delta Q = Q_{\text{пл}} - Q_{\text{б}} \times \frac{P_{\text{пл}}}{P_{\text{б}}}$$

$Q_{\text{пл}}$ - запланований обсяг робіт (продукції);

$Q_{\text{б}}$ - базисний обсяг робіт (продукції);

$P_{\text{пл}}$ - запланована чисельність робочих;

$P_{\text{б}}$ - базисна чисельність робочих.

$$P_{\text{б}} = \frac{Q_{\text{б}}}{B_{\text{б}}}$$

$B_{\text{б}}$ - базисний виробіток.

$$P_{\text{пл}} = P_{\text{б}} - \Delta P_c$$

ΔP_c - зниження чисельності робочих за рахунок зниження витрат праці

$$\Delta P_c = \frac{\Delta \text{Тр}}{D_y} \times K$$

(трудомісткості).

$\Delta \text{Тр}$ - зниження витрат праці.

4. Зростання продуктивності праці:

$$P_p = \frac{E}{100 - E} \times 100\%$$

Е - економія витрат праці у %.

Розрахунок собівартості і рентабельності

$$E = \frac{\Delta P_c}{P_b} \times 100\%$$

Вказівки

Ціна - форма вираження вартості продукції.

Види цін:

- ціна підприємства

$$C_{\text{підпр}} = C_v + \Pi + \text{ПДВ},$$

де C_v – собівартість, Π – запланований прибуток, ПДВ – податок на додану вартість;

-тариф (плата за послуги)

$$T = C_v + \Pi + \text{ПДВ} + \text{Нац},$$

де Нац - націнка;

- ціна оптова

$$C_{\text{опт.}} = C_{\text{підпр}} + \text{ТН},$$

де ТН - торгова націнка;

- ціна роздрібна

$$C_r = C_{\text{опт.}} + \text{ТН}$$

Поняття «франко» - це межа, до якої враховані транспортні витрати.

Види «франко»:

- завод-виробник,
- станція відправлення,
- станція призначення,
- склад і т.д.

Собівартість - це витрати підприємства, пов'язані з виробництвом і реалізацією продукції.

Структура собівартості:

- калькуляційна,
- за економічними елементами витрат.

Види собівартості: планова, фактична, нормативна, кошторисна, цехова, фабрично-заводська, повна або комерційна.

Шляхи зниження собівартості: народногосподарські, галузеві, внутрівиробничі.

Внутрівиробниче зниження собівартості продукції за рахунок:

$$\Delta C_{\text{в}} = \frac{\Delta \Pi_{\text{р}} - \Delta Z_{\text{пл}}}{100 + \Delta \Pi_{\text{р}}} \times Y \quad (\%)$$

1. Зростання продуктивності праці.

$\Delta \Pi_{\text{р}}$ - зростання продуктивності праці (%),

ΔZ - зростання заробітної плати (%),

Y - доля заробітної плати в обсязі робіт (%).

2. Зниження собівартості машино-зміни

$$\Delta C_{\text{с}} = \frac{V_{\text{од}}}{T_{\text{заг}}} + \frac{V_{\text{рік}}}{T_{\text{рік}}} + E_{\text{в}} + V$$

$V_{\text{од}}$ - витрати часу одиничні,

$V_{\text{рік}}$ - витрати часу за рік;

$T_{\text{заг}}$ - тривалість роботи загальна, машино-змін;

$T_{\text{рік}}$ - тривалість роботи машин за рік;

$E_{\text{в}}$ - експлуатаційні витрати (паливо, мастила, електроенергія, вода і т.ін.);

V - витрати на утримання майстерень та гаражів.

3. Економії матеріальних ресурсів.

4. Економії накладних витрат.

$$\Delta C_{\text{о}} = H_{\text{в}}^{\text{уп}} \times \left(1 - \frac{\Phi^{\text{ф}}}{\Phi^{\text{п}}}\right)$$

$$H_{\text{в}}^{\text{уп}} = H_{\text{в}} \times \alpha$$

$H_{\text{в}}^{\text{уп}}$ – умовно-постійна частина накладних витрат;

$\Phi^{\text{ф}}, \Phi^{\text{п}}$ – значення факторів фактичне та планове;

α - коефіцієнт, що враховує умовно-постійну частину накладних витрат.

Прибуток - це дохід підприємства, отриманий від реалізації продукції, за винятком витрат.

$$\Pi = \text{Ц} - \text{С}_в$$

Ц – обсяг реалізованої продукції;

С_в - витрати на виробництво продукції.

Розрізняють прибуток балансовий і розрахунковий.

Балансовий прибуток: $\Pi_б = \text{Ц} - \text{С}_в$

Розрахунковий прибуток: $\Pi_p = \Pi_б - \Pi_\pi$

Π_π - першочергові платежі в бюджет.

$$\Pi_\pi = \Pi_\phi + \Pi_k$$

Π_ϕ - плата за використання основних виробничих фондів;

Π_k - плата за кредит.

Рівень рентабельності (норма рентабельності):

Рентабельність виробництва:

$$r = \frac{\Pi_б}{\Phi_n} \times 100\%$$

Φ_n – середньорічна сума вартості основних виробничих фондів та оборотних засобів.

Рентабельність продукції, планова:

$$r = \frac{\Pi}{\text{С}_{в.пл}} \times 100\%$$

Рентабельність продукції будівництва (на стадії проектування):

$$r = \frac{\Pi}{\text{С}_{в.к}} \times 100\%$$

Завдання до курсової роботи (дод. К).

Завдання 2

Аналіз господарчої діяльності промислового підприємства

Підприємство виконало обсяг робіт на Q млн. грн., маючи оборотних засобів на C_0 тис. грн., основних фондів – Φ_0 млн. грн. Крім того, воно орендувало бетономішалку вартістю $\Phi_{пр}$ грн./рік на n міс. Кількість ІТР, службовців за штатним розкладом $P_{шт}$ чол. Фактична собівартість нижче планової на $x\%$. Визначити показники, що характеризують використання основних і оборотних фондів, виробітку на одного робітника і рентабельність при заданій трудомісткості T_p . Активна частина фондів - 60%. Планова собівартість $C_{в.пл}$ складає 1,8 млн. грн.

Таблиця К.1 – Вихідні дані

Варіант	Q млн. грн.	C ₀ тис. грн.	Φ ₀ млн. грн.	Φ _{пр} грн./рік	n міс.	P _{шт} чол.	X %	T _p чол.-дн.
1	2,0	600	1,1	8000	2	40	0,5	40000
2	2,5	650	1,6	6000	3	50	0,6	45000
3	3,0	700	2,0	9000	4	60	0,7	50000
4	2,5	550	0,8	7500	5	55	0,4	35000
5	2,2	620	1,4	8200	4	45	0,3	42000
6	2,8	680	1,6	8400	4	48	0,2	48000
7	2,5	570	1,5	7000	3	50	0,3	37000
8	2,6	660	1,7	6500	2	52	0,4	46000
9	2,0	600	1,2	6800	6	54	0,5	40000
10	2,5	650	1,4	5000	5	56	0,6	45000
11	3,0	700	2,2	8000	4	58	0,3	50000
12	3,2	720	2,4	7500	8	60	0,4	52000
13	2,8	580	1,2	6200	2	50	0,5	28000
14	2,4	640	1,6	6800	3	56	0,8	34000
15	2,7	670	1,8	7000	4	54	0,6	37000
16	2,9	690	1,7	8500	2	56	0,7	39000
17	3,0	700	1,9	7200	3	60	0,5	40000
18	3,1	710	1,8	7400	1	60	0,3	40000
19	3,2	720	2,0	7500	5	60	0,2	30000
20	2,0	600	1,0	7800	2	50	0,4	40000
21	2,2	620	1,2	7200	3	52	0,3	32000
22	2,3	630	1,3	8100	4	53	0,2	33000
23	2,4	640	1,4	8000	8	54	0,5	34000
24	2,8	680	1,6	7500	6	54	0,6	38000
25	2,9	690	1,8	7400	5	58	0,4	40000
26	2,6	560	0,9	7200	3	48	0,3	36000
27	2,7	570	1,0	8000	2	49	0,5	30000
28	2,8	580	1,1	6500	5	50	0,3	35000
29	1,9	590	1,2	8000	4	50	0,2	32000
30	3,0	700	1,8	7500	3	60	0,5	40000

Собівартість, вартість, прибуток і рентабельність у будівництві

Вказівки

Ціною будівельної продукції є її кошторисна вартість.

Кошторисна вартість відрізняється від кошторисної собівартості на розмір планових накопичень (прибуток, що закладений до кошторису на стадії проектування).

Балансовий прибуток визначається як різниця між собівартістю кошторисною і фактичною плюс планові накопичення.

$$\Pi_{\text{б}} = (C_{\text{в.к}} - C_{\text{в.ф}}) + \Pi_{\text{п}}$$

Рівень загальної рентабельності визначається, як відношення балансового прибутку до кошторисної собівартості і при позитивній різниці між $C_{\text{в.к}}$ і $C_{\text{в.ф}}$, повинний бути вище, чим відсоток планових накопичень.

$$r = \frac{\Pi_{\text{б}}}{C_{\text{в.к}}} 100\%$$

Завдання до курсової роботи (дод. Л).

Завдання 3

Аналіз господарчої діяльності будівельної організації

Будівельна організація виконала обсяг робіт на Q млн. грн., маючи оборотних засобів на C_0 тис. грн., основних фондів – Φ_0 млн. грн. Крім того, організація орендувала автокран вартістю $\Phi_{пр}$ грн./рік на n міс. Кількість ІТР, службовців за штатним розкладом $P_{шт}$ чол. Фактична собівартість нижче планової на $x\%$, а планова нижче кошторисної на 3% .

Визначити показники, що характеризують використання основних і оборотних фондів, виробітку на одного робітника і рентабельність при заданій трудомісткості T . Процент планових накопичень $\Pi_{пл} = 15\%$.

Таблиця Л.1 – Вихідні дані

Варіант	Q млн. грн.	C ₀ тис. грн.	Φ ₀ млн. грн.	Φ _{пр} грн./рік	n міс.	P _{шт} чол.	x %	T _p чол.-дн.
1	2,0	600	1,1	8000	2	40	0,5	40000
2	2,5	650	1,6	6000	3	50	0,6	45000
3	3,0	700	2,0	9000	4	60	0,7	50000
4	2,5	550	0,8	7500	5	55	0,4	35000
5	2,2	620	1,4	8200	4	45	0,3	42000
6	2,8	680	1,6	8400	4	48	0,2	48000
7	2,5	570	1,5	7000	3	50	0,3	37000
8	2,6	660	1,7	6500	2	52	0,4	46000
9	2,0	600	1,2	6800	6	54	0,5	40000
10	2,5	650	1,4	5000	5	56	0,6	45000
11	3,0	700	2,2	8000	4	58	0,3	50000
12	3,2	720	2,4	7500	8	60	0,4	52000
13	2,8	580	1,2	6200	2	50	0,5	28000
14	2,4	640	1,6	6800	3	56	0,8	34000
15	2,7	670	1,8	7000	4	54	0,6	37000
16	2,9	690	1,7	8500	2	56	0,7	39000
17	3,0	700	1,9	7200	3	60	0,5	40000
18	3,1	710	1,8	7400	1	60	0,3	40000
19	3,2	720	2,0	7500	5	60	0,2	30000
20	2,0	600	1,0	7800	2	50	0,4	40000
21	2,2	620	1,2	7200	3	52	0,3	32000
22	2,3	630	1,3	8100	4	53	0,2	33000
23	2,4	640	1,4	8000	8	54	0,5	34000
24	2,8	680	1,6	7500	6	54	0,6	38000
25	2,9	690	1,8	7400	5	58	0,4	40000
26	2,6	560	0,9	7200	3	48	0,3	36000
27	2,7	570	1,0	8000	2	49	0,5	30000
28	2,8	580	1,1	6500	5	50	0,3	35000
29	1,9	590	1,2	8000	4	50	0,2	32000
30	3,0	700	1,8	7500	3	60	0,5	40000

Завдання 4

Планування беззбиткового обсягу виробництва

Виходячи з результатів завдання 2, приймаються наступні вихідні дані: ціна (P) – кошторисна вартість (B_k), постійні витрати (FC) – умовно-постійна частина накладних витрат ($0,5 \times H_B$), змінні витрати (VC) – сума залишку накладних витрат ($H_B - 0,5H_B$) та прямих витрат (Π_B).

За цими даними розрахувати точку беззбитковості та побудувати графік досягнення беззбиткового обсягу виробництва.

Планування беззбиткового обсягу виробництва

1. Знайти планову точку беззбитковості підприємства, що випускає праски, якщо ціна виробу – 450 грн. Постійні витрати – 25000 грн., змінні витрати – 280 грн./од. Побудувати графік при обсязі виробництва: 50, 100, 150, 250, 300 од.
2. Знайти планову точку беззбитковості фірми, що випускає ножиці, якщо ціна 1 штуки товару – 30 грн., постійні витрати – 10000 грн., змінні витрати – 10 грн./од. Побудувати графік при обсязі виробництва: 2000, 4000, 8000, 12000 од. Визначити розмір прибутку.
3. Знайти планову точку беззбитковості фірми, що випускає фени. Ціна 1 фену – 135 грн., постійні витрати – 25000 грн., змінні витрати – 65 грн./од. Побудувати графік і визначити розмір прибутку при обсязі виробництва: 100, 200, 300, 400, 500 од.

Таблиця П.2 – Таблиця вихідних даних до курсової роботи

Показники проекту	Проекти	
	А	Б
Обсяг інвестованих коштів, грн.		
Період експлуатації проекту, років.		
Сума грошового потоку, в тому числі:		
1 рік		
2 рік		
3 рік		
4 рік		
Процентна ставка (r)		

Таблиця П.3 – Розрахунок теперішньої вартості

Роки	Інвестиційні проекти					
	А			Б		
	Майбутня вартість	Дисконтний множник при __%	Теперішня вартість	Майбутня вартість	Дисконтний множник при __%	Теперішня вартість
1 рік						
2 рік						
3 рік						
4 рік						
Разом:						

Виконати розрахунок показників ефективності двох варіантів проектів і зробити висновки про кращий варіант інвестицій.

Таблиця П.4 – Розрахунок показників ефективності проекту

№ з/п	ТЕП	Проекти	
		А	Б
1	Чистий приведений дохід (ЧПД)		
2	Індекс дохідності (ІД)		
3	Період окупності (ПО)		
4	Внутрішня норма дохідності (ВНД)		
	Висновки і пропозиції:		

Список літератури

1. Вихруш В., Андрушків Б., Харів П. Економіка підприємства. – Тернопіль, 2012.
2. Голощачов Н.А. Организация ценообразования на предприятии. – М.: ГЕЛАН, 2011.
3. Горемыкин В.А. Планирование на предприятии. – М.: Филин, 2005.
4. Экономика предприятия / Под ред. проф. О.И. Волкова, - 2 изд. М.: ИНФРА-М, 2011.
5. Экономика предприятия / Под ред. проф. В.Я. Горфинкеля, В.А. Швандара, – 2 изд. М.: ЮНИТИ, 2012.
6. Экономика предприятия / Под. ред. проф. В.Я. Горфинкеля, Е.М. Купрякова. – М.: ЮНИТИ, 2011.
7. Экономика строительства / Под ред. И.С. Степанова. – М.: Юдайт, 1997.
8. І.М. Бойчик, П.С. Харів, М.І. Хопчан Економіка підприємства. 2-е вид., випр. і доповн. – К, 2013.
9. Економіка підприємства. Збірник практичних задач і конкретних ситуацій. Навч. Посібник під ред. проф. С.Ф. По кропивного – К.: 2012.
10. Економіка підприємства. Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / За ред. М.В. Афанасьєва. – Х.: Вид. Дім „Інжек”, 2013.
11. Терещенко О.О. Фінансова санація та банкрутство підприємств. – К.: КНЕУ, 2013.
12. Харів П.С. Економіка підприємства. Збірник задач і тестів. Навчальний посібник. – К.: Знання-Прес, 2014.

Зміст курсової роботи

Вступ	3
1 Ціноутворення	4
1.1 Упорядкування калькуляції собівартості одиниці товарної продукції	6
2 Аналіз господарчої діяльності	7
2.1 Аналіз господарчої діяльності промислового підприємства	15
2.2 Аналіз господарчої діяльності будівельної організації	17
3 Планування беззбиткового обсягу виробництва	18
4 Оцінка інвестиційного проекту	19
Список літератури	20

Навчальне видання

Економіка та фінанси підприємства. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Економіка та фінанси підприємства» для студентів спеціальності 074 «Публічне управління та адміністрування», 073 «Менеджмент» / Укладачі: Н.В. Опікунова, Є.В. Швець, —Харків: ХНУБА, 2016. – 22 с.

Укладачі: Наталія Валентинівна Опікунова

Євгенія Володимирівна Швець

Відповідальний за випуск: Т.Є. Андрєєва

За редакцією авторів

План 2017, поз. 1027.17

Підп.до друку 21.12.16

Надруковано на ризографі

Тираж 50 прим.

Формат 60x84

Умовн.друк.арк. 1,1

Обл.-вид.арк 1,0

Папір друк №2

Безкоштовно

Зам.№ 4327

ХНУБА, 61002, Харків, вул. Сумська, 40

Підготовлено та надруковано РВВ

Харківського національного університету будівництва та архітектури